

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CXLVIII. Differentia 19. [Iu]re Canonico potest quis alteri delegare, quod
non potest per se ex??ere

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

re Canonico potest quis alteri delegare, quod non potest per se ex-
 ere. *c. clericis. Ne cler. vel monachi. c. sententiam. eod.* secus iure
 civili *l. 1. §. quæ mandatum. ff. De off. eius, cui mand. est
 iurisdictio. Glos. V. maleficio Io. Bapt. à S. Blas. 17.*

In *c. clericis allegato Alexan. III.* Con-
 cilio Tolerani decretum secutus prohi-
 dit Clericis, ne iudicium sanguinis exer-
 it, consilium dent, sententiam dicent,
 vel intersint ad evitandam irregularitatem.
c. Ex litteris. De excess. prel. sed qui iurisdic-
 tionem temporalem habent, generaliter
 alicui laico vindictam de malefactoribus
 committere debent, iuxta illud. *Homi-
 cidas, & maleficos non patieris vivere
 c. rex debet. 23 q. 5* quoniam mul-
 ta licent in genere, quæ non licent in
 specie *c. si sacerdos. De off. ordin. c. quid
 autem. De consecr. D. 2.* Et si ex man-
 dato generali quis occidatur, non im-
 putabitur illi *c. 5. De occidendis. 23. q. 5.*
 Eadem in *c. Sententia. 8. Q. 1.* repe-
 tuntur. Imò absque metu irregularitatis
 clericus consulere principi potest, ut
 pro certo crimine mortis penam lege
 statuatur, eidemque legi condenda cleri-
 cus, aut prælatus suffragium exhibens,
 quamvis postea propter illam legem
 aliqui vitæ priventur, non efficitur irre-
 gularis *Ioan. Bern. in pract. c. 56. Archid.
 in c. Officia 23. Q. 5. Bald in Auth. Habi-
 ta. C. Ne fil. pro patre. Covar. l. 2. variat.
 c. 20. §. 3. Diaz in pract. c. 100. Soto l.
 5. de iust. Q. 1. art. 4. Layman. l. 3. tract.
 3. part. 3. c. 7. n. 4* ubi contra Menriq
 licitum esse prælatis ecclesiasticis docet,
 etiam in particulari causa committere
 iudicium laico, latamque ab illo senten-
 tiam moderari, ut pro supplicio *rozæ*,
 exempli causa, aliâ mitiori penâ ple-
 ctatur. Singulare est, quod *Tamburinus
 de iure abb. Tom. n. pag. 2.* scribit, abbe-
 tem *Ripalensem* ex privilegio *Pauli*, ce-
 pitales sententias contra reos ferre absque
 metu irregularitatis. Quamquam si pro-
 hibitio iudicij, & sententiæ lethalis in
 reos non nisi ex iure positivo & eccle-
 siastico ortum habet, ad eò mirum vide-
 ri non debeat. Sanè *Reginald. in For-
 penis. l. 21. n. 13.* Pontificem docet
 posse non solum iustâ ex causa, sem-
 per scandalo sententiam sanguinis ab-
 quando ferre, sed etiam ex ea parte dis-
 pensare cum clericis, potestatemque ha-
 cere, ut causam sanguinis agant, eique
 se immisceant, sive consulendo, sive
 alia quavis ratione: ad eò ut immiscens
 se non peccent, nec in irregularitatem
 incidant, etiamsi ex tali facto reorum
 mors, aut mutilatio alicuius consequi
 fuerit. *Et paucis interiectis* ad verè, præ-
 latis, aliisque clericis iurisdictionem
 temporalem habentibus sive ex suo pro-
 trimonio, sive annexam ecclesiasticæ di-
 nitati, licitum esse committere causam
 sanguinis iudicibus, quos subditis suis
 præcecerint: neq; in ea re metum esse
 peccati

peccati quantumcunque illi munus suum exequentes mutent, aut interficiant malefactores. Illis enim tantum est prohibitum, tales causas sive per seipfos, sive cum aliis exequi, aut ad illarum executionem cooperari; non item perficere iudices, & potestates laicas, à quibus executioni mandentur. *c. fin. No cler. vel monachi. in 6.* Nec solum eis fas est tales causas generaliter committere, sed etiam particulariter precipiendo, ut circa talem causam inquirent, & faciant, quod justum est, ac quando iudices à se deputati recusent facere, alios praeficere, qui in particulari de tali causa cognoscant, quemadmodum colligitur *ex cit. c. fin. & affirmat Panorm.*

II. Ex adverso leges civiles traditam judici potestatem nolunt transferri. *l. 1.*

supra cit. Qui mandatam jurisdictionem suscepit, proprium nihil habet, sed eius qui mandavit, jurisdictione utitur. *V. Glo.* dicitur, non habere proprium quod propter revocationem cito amittere potest. Vnde comparantur delegati usufructuarii: usus autem alicui concessus personam non egreditur. *Instit. De usu. & habitat. v. Ever. Bronchorst. Centur. 1. Assert. 2.*

NOTA Hanc controversiam Theologus aut Philosophus nullo negotio tolleret, dicendo, sanguinis & vitae corporalis potestatem in personis Ecclesiasticis esse eminenter, in secularibus formaliter: eo modo, quo in Episcopo non consecrato respectu Sacerdotum dicitur esse jurisdictio spiritualis. Item potestas creandi Doctores in Imperatore, & Rege.

XX.

DIFFERENTIA 20.

Iure Canonico singularis successor, in quem facta est alienatio iudicandae causae conveniri potest coram delegato ex rescripto impetrato contra alienantem tantum, confisco & participe fraudis successore. *c. 1. De alien. iud. mut. causae.* At Iure civili talis successor coram tantum iudice conveniri potest, & non coram delegato per rescriptum contra alienantem impetratum. *lib. 1. C. cod. Io.*

Bapt. à S. Blasio. 187.

Casus à Glossa formatur. Aliqui impetrant literas contra adversarios suos: hi antequam literae ad iudices perveniant, vel etiam postea, ut mandatum Apostolicum eludant, antequam citentur, appellant, aut commutationem faciunt, de possessionibus, super quibus controversia futura timetur. Hoc cognoscit *Alexand. III.* mandat quibusdam, ut si illorum adversarii taliter appellaverint, aut de possessionibus controversis commutationem fecerint, vel malitiose se abstinuerint, illos, qui in possessione se ingerint, compellant suo sub examine respondere.